ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ (Α.Ο.Θ.)

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

ΘΕΜΑ Α

Α1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Το ιδιωτικό αυτοκίνητο μίας οικογένειας είναι καταναλωτικό αγαθό, ενώ το ίδιο αυτοκίνητο, αν ανήκει σε μία εταιρεία, είναι κεφαλαιουχικό αγαθό.

β. Το πραγματικό Α.Ε.Π. μετρά τη χρηματική αξία της παραγωγής μίας οικονομίας σε τρέχουσες τιμές.

γ. Οι εμπορικές τράπεζες επιδιώκουν τη μεγιστοποίηση των κερδών και ταυτόχρονα την ελαχιστοποίηση του κινδύνου τον οποίο αναλαμβάνουν.

δ. Στη φάση της κρίσης, η οικονομία βρίσκεται στην κορυφή του κύκλου, δηλαδή στο τελευταίο στάδιο της ανοδικής της πορείας.

ε. Αντίστροφα προοδευτικός φόρος είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται, καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση.

Μονάδες 15

Α2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό καθεμίας από τις παρακάτω προτάσεις και, δίπλα στον αριθμό, το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Αν το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές ήταν 10.000 χρηματικές μονάδες το έτος 2023 και ο Δείκτης Τιμών (Δ.Τ.) για το ίδιο έτος ήταν 100, τότε το Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές ήταν:

α. 100 χρηματικές μονάδες

β. 10.000 χρηματικές μονάδες

γ. 10.100 χρηματικές μονάδες

δ. 1.000.000 χρηματικές μονάδες

2. Σε μία οικονομία ο πληθυσμός είναι 10.000 άτομα. Οι απασχολούμενοι είναι 6.000 άτομα και οι άνεργοι είναι 3.000 άτομα. Ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός είναι:

α. 1.000 άτομα

β. 7.000 άτομα

γ. 4.000 άτομα

δ. 100 άτομα

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β

Β1. α. Να περιγράψετε τις συνέπειες του πληθωρισμού στα σταθερά χρηματικά εισοδήματα. (μον. 15)

β. Από τα είδη ανεργίας να περιγράψετε την ανεργία τριβής. (μον. 10)

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ Γ

Ένα άτομο Α κάνει κατάθεση όψεως σε μία εμπορική τράπεζα ύψους 100.000 ευρώ. Από τα χρήματα αυτά η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Β, που με τη σειρά του ανοίγει λογαριασμό όψεως στην ίδια τράπεζα.

Από την κατάθεση όψεως του Β, η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Γ, το οποίο καταθέτει στην ίδια τράπεζα όλο το ποσό σε λογαριασμό ταμιευτηρίου.

Γ1. Αν το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων είναι 10%, ποια είναι η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η εμπορική τράπεζα;

Μονάδες 10

Γ2. Αν το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων αυξηθεί σε 20%, ποια είναι η νέα ποσότητα χρήματος που δημιουργείται από την εμπορική τράπεζα (μον. 8) και πόσο μεταβάλλεται η ποσότητα χρήματος που δημιουργεί η εμπορική τράπεζα; (μον. 4)

Μονάδες 12

Γ3. Να αναφέρετε, ονομαστικά, τις τρεις βασικές λειτουργίες του χρήματος που το καθιστούν απαραίτητο για την οικονομική οργάνωση της κοινωνίας.

Μονάδες 3

ΘΕΜΑ Δ

Σε μία υποθετική οικονομία, η οποία χρησιμοποιεί δεδομένη τεχνολογία και απασχολεί πλήρως και αποδοτικά (ορθολογικά) όλους τους παραγωγικούς συντελεστές της, παράγονται δύο μόνο αγαθά, τα Χ και Ψ.

Συνδυασμοί	Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	Κόστος ευκαιρίας του Χ σε όρους Ψ	Κόστος ευκαιρίας του Ψ σε όρους Χ
Α	2.000	;		
			;	;
Β	800	4.800		
			;	;
Γ	0	;		

Δ1. Αφού μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παραπάνω πίνακα, να συμπληρώσετε τα έξι (6) κενά με το ερωτηματικό, κάνοντας τους αναγκαίους υπολογισμούς.

Να λάβετε υπόψη σας ότι:

- Όταν η οικονομία παράγει 2.000 μονάδες του αγαθού Χ, τότε όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές απασχολούνται στην παραγωγή του αγαθού Χ.
- Το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ σε όρους Χ μεταξύ των συνδυασμών Β και Γ εκφράζεται με θυσία 1 μονάδας του αγαθού Χ για την παραγωγή 2 μονάδων του αγαθού Ψ.
- Το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Χ σε όρους Ψ μεταξύ των συνδυασμών Β και Α εκφράζεται με θυσία 8 μονάδων του αγαθού Ψ για την παραγωγή 2 μονάδων του αγαθού Χ.

Μονάδες 6

Δ2. Να υπολογίσετε πόσες μονάδες του αγαθού Χ θα θυσιαστούν, για να παραχθούν οι 1.000 τελευταίες μονάδες του αγαθού Ψ.

Μονάδες 8

Δ3. Να βρείτε με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας αν ο συνδυασμός Ζ (Χ=900, Ψ=4.300) είναι εφικτός, μέγιστος ή ανέφικτος (απαιτείται να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί).

Μονάδες 7

Δ4. Το έτος 2023 η υποθετική οικονομία παράγει τον συνδυασμό Β. Αν η τιμή του αγαθού Χ το αντίστοιχο έτος ήταν 3 χρηματικές μονάδες και το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές το ίδιο έτος ήταν 21.600 χρηματικές μονάδες, να υπολογίσετε την τιμή του αγαθού Ψ.

Μονάδες 4

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα, **μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης**.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: **10.00 π.μ.**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ